

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково
педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

« 15 » вересня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

Лікарська практика в пологовому відділенні стаціонару

Факультет	медичний
Кафедра	медицини
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина
Освітня програма	Медицина
Курс	4
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Форма навчання	денна

Івано-Франківськ 2022-2023 н.р.

Програма розроблена:

Тарасенко Олег Миколайович, професор кафедри медицини, доктор медичних наук

Програму розроблено на основі: Освітньо-професійної програми Медицина підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 222 Медицина (затверджена вченою радою Херсонського державного університету, протокол №13 від 31.05.2021)

В.о. декана факультету _____ Головченко І. В.

Затверджено на засіданні кафедри медицини _____

Протокол №_2_ від «_05_»_вересня_2022_р.

В.о. завідувачки кафедри _____ Тарасова О.О.

Схвалено науково-методичною радою факультету

№_1а_ від «_12_»_вересня_2022_р.

Голова ради _____ Васильєва Н.О.

Керівниця навчального відділу _____ Яценко В.Ф.

Структура виробничої програми практики:

1. Вступ
2. Мета і завдання практики
3. Зміст практики
  - 3.1. Види робіт під час практики
  - 3.2. Список рекомендованої літератури
  - 3.3. Методичні рекомендації
  - 3.4. Питання до заліку
4. Форми й методи контролю
5. Вимоги до звіту
6. Критерії оцінювання

1. ВСТУП

Практична підготовка фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» здійснюється у формі виробничої практики. Виробнича практика «Лікарська практика в пологовому відділенні стаціонару» проводиться у 8-му семестрі. Тривалість практики 1 тиждень – з 05.06.2023 по 10.06.2023

Проведення виробничої практики студентів медичного факультету Херсонського державного університета регламентовано Законом України «Про вищу освіту», Законом України «Про освіту», «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом МОН України №93 від 08.04.1993 р., «Положенням про особливості ступеневої освіти медичного спрямування», затвердженого наказом МОЗ України № 35 від 24.02.2000 р.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ

Мета виробничої практики полягає у закріпленні практичних навичок в межах цілей, визначених у освітньо-професійній програмі підготовки фахівця за спеціальністю 222 «Медицина».

Загальні компетентності(ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання

ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань

ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань

- ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань
- ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів
- ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги
- ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій
- ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності
- ФК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів
- ФК 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб
- ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм
- ФК 21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються
- ФК 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами
- ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Завданням лікарської практики в пологовому відділенні стаціонару є закріплення знань і умінь, одержаних при вивченні основних клінічних і теоретичних дисциплін (обстеження хворого, встановлення клінічного діагнозу, призначення лікування) і подальше вдосконалення практичних навичок, ознайомлення з організацією лікувальної справи та умовами роботи лікаря в місті і районі, а також закріплення навичок санітарно-просвітницької роботи.

У результаті проходження практики студент повинен вміти:

- проводити опитування і фізикальне обстеження хворих та аналізувати їх результати

- планувати схему обстеження конкретного хворого залежно від особливостей

клінічного перебігу захворювання.

- аналізувати результати основних лабораторних і інструментальних методів

дослідження.

- визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях.

- проводити диференціальну діагностику та ставити попередній діагноз найбільш поширених захворювань.

- планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду.

- ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду.

- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених захворювань.

- брати участь у наданні невідкладної медичної допомоги при ургентних станах.

- виконувати необхідні медичні маніпуляції.

- засвоїти знання морально-деонтологічних принципів медичного фахівця та принципів фахової субординації у клініці.

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

3.1. ВИДИ РОБІТ ПІД ЧАС ПРАКТИКИ

Змістовий модуль 1. Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару. Основні обов'язки та професійні дії лікаря пологового відділення стаціонару.

Тема 1: Принципи організації надання медичної допомоги вагітним, роділлям та породіллям в Україні, основи законодавства України з охорони здоров'я матері та дитини.

Тема 2: Удосконалення діагностики ранніх та пізніх строків вагітності. Участь у веденні фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Клінічна, лабораторно – інструментальна діагностика і тактика лікування ускладнень вагітності, пологів, післяпологового періоду в умовах акушерського стаціонару.

Тема 3: Оволодіння навичками надання невідкладної медичної допомоги в акушерстві.

Тема 4: Застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря пологового відділення.

ПЕРЕЛІК ВМІНЬ ТА ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ЛІКАРЯ ПОЛОГОВОГО ВІДДІЛЕННЯ

1 Зовнішнє акушерське обстеження вагітних, вимірювання розмірів таза, визначення справжньої кон'югати.

2 Встановлення строку вагітності (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження), визначення передбачуваного строку пологів.

3 Визначення гестаційного віку плода і його маси.

4 Особливості ведення фізіологічних пологів.

5 Особливості надання акушерської допомоги в пологах та післяпологовому періоді.

6 Визначення стану новонародженого за шкалою Апгар. Оцінка стану плода. первинний туалет новонародженого.

7 Оформлення медичної документації в акушерстві.

8 Внутрішнє акушерське дослідження при доношеній, переношеній вагітності та передчасних пологах.

9 Складання схеми медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності.

10 Оцінка результатів амніоскопії, амніоцентезу, інтерпретація КТГ, УЗД.

11 Особливості асистування в акушерських операціях. Надання допомоги при невідкладних станах в акушерстві: еклампсії, акушерських кровотечах, післяпологових септичних ускладненнях.

3.2. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Актуальні питання акушерства у практиці сімейного лікаря за ред.: Вороненко Ю.В., Шекера О.Г., Вдовиченко Ю.П. – Київ : Заславський О.Ю., 2016,- 348с. – (Сімейна медицина).
2. Актуальні питання гінекології у практиці сімейного лікаря за ред.: Ю.В. Вороненка, О. Г. Шекери, О. В. Горбунової. – Київ : Заславський О. Ю., 2020. – 258 с. – (Сімейна медицина).
3. Навчальний посібник «Гінекологія» для студентів медичних факультетів під редакцією Венцківської І.Б., Лакатоша В.П., Куща В.М.
4. «Екстремальні стани в акушерстві» (довідник) – за ред.проф.Венцківського Б.М. К; РА «Гармонія» 2017, - 169 с.
5. «Навчальний посібник з акушерства» для студентів та викладачів медичних університетів III –IV рівнів акредитації за ред.проф.Венцківської І.Б., проф..Лакатоша В.П., доц.Куща В.М. – К; РА «Гармонія» 2018, - 210 с.
6. Акушерство і гінекологія (у 2-х книгах): підручник (за ред. Грищенко В.І., Щербини М.О.)// Книга I Акушерство.-К.: Медицина, 2011- 422с.; Книга II Гінекологія. - К.Медицина, 2011.- 375 с.
7. Акушерство: підручник (за ред. Б.М.Венцківського, Г.К.Степанківської, В.П. Лакатоша).- К.: ВСВ Медицина, 2012.- 648 с.
8. Гінекологія: підручник (за ред. Б.М.Венцківського, Г.К.Степанківської, М.Є. Яроцького).- К.: ВСВ Медицина, 2012.- 352 с.
9. Акушерство за ред. В.І. Грищенка -Харьків, Основа 1996.-608с.
10. Запорожан В.М. Цегельський М.Р., Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник : у 2-х томах. Т.1. – Одеса, 2005.-420с.
11. Невідкладні стани в акушерстві: Підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV

рівня акредитації і практ. лікарів акушерів-гінекологів / А.Н. Гайструк, Н.А. Гайструк, О.В. Мороз. — Вінниця: Книга-Вега, 2004. — 361 с.

12. Невідкладні стани в акушерстві: навч. посіб. для студ. / І.Б. Назарова. — 2-ге вид. — К.: Медицина, 2008. — 102 с.

13. Акушерська патологія: Атл. / В.М. Запорожан, В.П. Міщенко. — О.: Одес. медун-т, 2005. — 291 с. 11.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mayo.edu/research> (Клініка Мейо, США).

2. <http://videlectures.net/Top/Medicine/> (Колекція високоякісних медичних відеолекцій світу).

3. <http://www.medlit.ru/journals/> (Журнали видання «Медицина»).

3.3 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

При проходженні виробничої практики «Лікарська практика в пологовому відділенні стаціонару» тривалість щоденної практики складає 6 годин. Оскільки під час практики студенти вперше знайомляться з клінікою та безпосередньо спілкуються з хворими, робочий день студента (практичне заняття) складається з чотирьох структурних частин:

1) засвоєння теоретичного матеріалу теми;

2) демонстрація викладачем методики виконання передбачених темою медичних маніпуляцій,

3) робота студентів по відпрацюванню практичних навичок під контролем викладача,

4) вирішення ситуаційних завдань та питань тест-контролю засвоєння матеріалу.

При проведенні практичних занять основне місце посідає опанування практичними навичками з догляду за хворими.

3.4. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Зовнішнє акушерське обстеження вагітних, вимірювання розмірів таза, визначення справжньої кон'югати.
2. Встановлення строку вагітності (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження), визначення передбачуваного строку пологів.
3. Визначення гестаційного віку плода і його маси.
4. Особливості ведення фізіологічних пологів.
5. Особливості надання акушерської допомоги в пологах та післяпологовому періоді.
6. Визначення стану новонародженого за шкалою Апгар. Оцінка стану плода. первинний туалет новонародженого.
7. Оформлення медичної документації в акушерстві.
8. Внутрішнє акушерське дослідження при доношеній, переношеній вагітності та передчасних пологах.
9. Складання схеми медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності.
10. Оцінка результатів амніоскопії, амніоцентезу, інтерпретація КТГ, УЗД.
11. Особливості асистування в акушерських операціях.
12. Надання допомоги при невідкладних станах в акушерстві: еклампсії, акушерських кровотечах, післяпологових септичних ускладненнях.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми практики та Інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України.

Відображає систему оцінювання практики за традиційною (чотирибальною) та 100-бальною шкалою. Оцінка за модуль визначається як

сума оцінок поточного контролю за змістові модулі (максимум 70 балів, мінімум – 40 бали) за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником практики від бази практики та оцінки підсумкового модульного контролю (максимум – 30 балів, мінімум – 20 балів), яка виставляється при проведенні диференційованого заліку при оцінюванні практичних навичок відповідно до переліку, визначеного програмою практики.

Поточний контроль студентів в хірургічному відділенні здійснюється керівниками – викладачами практики від профільних кафедр навчального закладу та керівниками виробничої практики від бази.

Керівники виробничої практики аналізують роботу студентів у відділеннях, враховуючи їх дисципліну (студент не повинен мати пропусків днів практики), якість ведення Щоденника (обґрунтування і формулювання діагнозу, визначення плану обстеження і лікування), якість оволодіння навичками клінічної, лабораторної та інструментальної діагностики, участь у наданні невідкладної медичної допомоги, застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря. Заповнення Підсумкового звіту по кожному змістовому модулю дає можливість вірно оцінити поточну навчальну діяльність студента. У разі засвоєння не менше 60% практичних навичок студент, який у сумі набрав 60 бали з 100 допускається до підсумкового модульного контролю.

5. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, встановленими навчальним закладом (щоденник, характеристика та ін.), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів

програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформляється звіт за вимогами, що визначені у програмі практики.

Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики, і характеристики виробничої діяльності студента під час практики, підписаної безпосереднім і загальним керівником від бази практики. Печатки бази практики ставляться на титульній сторінці щоденника про початок і завершення терміну практики, а також на звітах студентів про виконану роботу і на виробничій характеристиці.

Звіт захищає студент при комісії, призначеній завідувачем відділу практики та завідувачем кафедри. До складу комісії входять: керівник практики від навчального закладу (завідувач відділом практики), декан факультету, завідувач профільної кафедри (голова комісії), викладачі спеціальних дисциплін та (за можливості) керівник від бази практики. Склад комісії по захисту практики вказується у наказі по навчальному закладу про розподіл на практику і не змінюється незалежно від кількості перескладань диференційованого заліку з практики.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Орієнтовна структура залікового кредиту – модулю 3 лікарської виробничої практики “Виробнича лікарська практика в пологовому відділенні стаціонару”

Тема	Практичні заняття	Самостійна робота студентів
Принципи організації надання медичної допомоги вагітним, роділлям, породіллям в Україні, основи законодавства України з охорони здоров'я матері та дитини	6	3
Діагностика ранніх та пізніх термінів вагітності. Участь у веденні фізіологічних пологів та післяпологового періоду	6	3

Тема	Практичні заняття	Самостійна робота студентів
Клінічна, лабораторно-інструментальна діагностика і тактика лікування ускладнень вагітності, пологів, після пологового періоду в умовах акушерського стаціонару	6	3
Надання невідкладної медичної допомоги в акушерстві	6	3
Принципи етики та деонтології у практиці лікаря пологового відділення	4	3
Підсумковий модульний контроль	2	
Усього годин – 45	30	15
Кредитів ECTS – 1,5		

ПЕРЕЛІК УМІНЬ І НАВИЧОК, ЯКІ МАЄ НАБУТИ СТУДЕНТ ВПРОДОВЖ ПРАКТИКИ, ТА ЇХ ОЦІНЮВАННЯ У БАЛАХ

№ п/п	Вміння та практичні навички	Кількість балів
1	Зовнішнє акушерське обстеження вагітних, вимірювання розмірів таза, визначення справжньої кон'югати	5- 8
2	Встановлення строку вагітності (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження), визначення передбачуваного строку пологів	5- 8
3	Визначення гестаційного віку плода і його маси	5- 8
4	Особливості ведення фізіологічних пологів	5- 8
5	Особливості надання акушерської допомоги в пологах та післяпологовому періоді	5- 8
6	Визначення стану новонародженого за шкалою Апгар. Оцінка стану плода. Первинний туалет новонародженого	5- 8
7	Оформлення медичної документації в акушерстві	5- 8
8	Внутрішнє акушерське дослідження при доношеній, переношеній вагітності та передчасних пологах	5- 8
9	Складання схеми медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності	5- 9
10	Оцінка результатів амніоскопії, амніоцентезу, інтерпретація КТГ, УЗД	5- 9

11	Особливості асистування в акушерських операціях	5- 9
12	Надання допомоги при невідкладних станах в акушерстві: еклампсії, акушерських кровотечах, післяпологових септичних ускладненнях	5- 9
	Сума балів	60-100